

Zámecký park Červený Dvůr – významná lokalita saproxylických brouků Červený Dvůr chateau park – A significant habitat for saproxylic beetles

Lukáš Čížek⁽¹⁾ • David Hauck⁽¹⁾

Abstract: The Červený Dvůr chateau park near Chvalšiny is one of the largest remaining fragments of open woodlands in southern Bohemia. It hosts numerous old open-grown trees and its historical legacy dates back to the 16th century. An inventory carried out in the park in 2024 revealed a rich assemblage of saproxylic beetles. It includes several rare and threatened species associated with old, open-grown oaks, tree hollows, elms, and deadwood. *Bothrideres bipunctatus* (Bothrideridae) was recorded in Southern Bohemia for the first time. Further noteworthy findings include *Dermestoides sanguinicollis* (Cleridae), *Gasterocercus depressirostris* (Curculionidae), *Eucnemis capucina* (Eucnemidae), *Mycetochara flavipes* (Tenebrionidae), *Aulonium trisulcum*, *Pycnomerus terebrans* (both Zopheridae) and *Agrilus auricollis* (Buprestidae). No individuals of two chafers (Scarabaeidae) protected by law – the noble chafer (*Gnorimus nobilis*) and the Eurasian bee beetle (*Trichius fasciatus*) – were recorded, despite both species having been observed in the park within the past decade. Management of the park reflects the needs of old trees and their saproxylic fauna. However, deadwood management remains problematic. Although some standing dead trees are retained as snags, most dead trees – including all fallen trees – are removed. Retaining dead trees, preferably trunks or their parts, would benefit saproxylic biota, including the Eurasian bee beetle. Flower visiting insects, including both species of chafers, would also benefit from the diversification of the mowing schedule in the park. The park is an important refuge to numerous species associated with old trees and oaks. Its saproxylic fauna is surprisingly diverse considering the rather high altitude of the park and its isolation from similar habitats.

Keywords: beetle, chateau park, conservation, dead wood, oak, saproxylic.

Abstrakt: Zámecký park Červený Dvůr v podhůří Blanského lesa je zachovalý fragment světlého lesa s množstvím starých stromů, dlouhou historií a kontinuitou. Při průzkumu v roce 2024 zde byla zjištěna bohatá fauna saproxylických brouků. Nejcennější ekologickou skupinou jsou brouci vázaní na starší duby, cenné druhy zahrnuje také fauna dutin, skupina druhů vázaných na mrtvé dřevo a specialisté na jilmy. Nejvýznamnější nálezy jsou kriticky ohrožený pestrokrovecník *Dermestoides sanguinicollis* (Cleriade) a ohrožený *Bothrideres bipunctatus* (Bothrideridae), zde zřejmě poprvé zjištěný v jižních Čechách. Ochrannásky významné jsou rovněž nálezy *Gasterocercus depressirostris* (Curculionidae), *Eucnemis capucina* (Eucnemidae), *Mycetochara flavipes* (Tenebrionidae), *Pycnomerus terebrans*, *Aulonium trisulcum* (oba Zopheridae) nebo polníka jilmového (*Agrilus auricollis*: Buprestidae). Nebyl naopak nalezen zdobenec zelenavý (*Gnorimus nobilis*), ani zdobenec skvrnitý (*Trichius fasciatus*), přestože oba druhy byly během minulé dekády v parku nalezeny. O živé, starší stromy je v parku pečováno citlivě, jsou ponechávány i jedinci s dutinami a dalšími „defekty“, tedy mikrostanovišti, která slouží saproxylickým organizmům. Problematické je ale nakládání se stromy po jejich odumření. Bylo vytvořeno několik torz, ale v parku prakticky chybí ležící mrtvé dřevo větších průměrů. To výrazně omezuje spektrum a početnost druhů saproxylických brouků a spolu s plošnou sečí je možnou příčinou úbytku zdobence skvrnitého a zdobence zelenavého. Park je útočištěm řady cenných druhů vázaných na staré stromy, zejména duby, což je vzhledem k jeho nadmořské výšce a vzdálenosti od podobných stanovišť překvapivé. Je žádoucí pokračovat v citlivé péči o živé stromy, tvorbě torz z uschlých stromů a zajistit ponechávání částí padlých stromů, zejména jejich kmenů. Rovněž je žádoucí upravit seč.

Klíčová slova: brouci, dub, ochrana přírody, saproxylický, zámecký park.

¹⁾ Biologické centrum AV ČR, v. v. i., Entomologický ústav, Branišovská 31/1160, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: LukasCizek@gmail.com; dhauck@centrum.cz.